

20,000 ПРОТЕСТУЮЧИХ ПРОТИ БАНДИТИЗМУ

НЬО ЙОРК. — Медисон Сквер Гарден заповнився 20,000 Ньюйорчанами, котрі прибули на протестні вічі, скликані заходом часопису „Ді Ньо Йорк Амерікен“, щоби забрати голос у справі зрозатого бандитизму Ньюйорку. Других 20,000 мусли вертатися домів, бо не було для них місця.

Віче проводив Бейнбридж Колбі, бувший секретар стейту. Говорили Колбі й генерал Ботлер, відомий зі своєї діяльності в Філадельфії, коли то він вів запиту боротьбу з генгстерами й бутлегерами.

Ботлер заявив, що поліція є такою, якою є її боси. І коли Ньо Йорк терпить від генгстерської й бутлегерської язви, то це, говорив Ботлер, тому, що публічні урядовці ошукують громадянство й є у спілці з генгстерами. Не може бути порядку в місті, говорив Ботлер, коли ним править банда моральних богузів й гіпокрітів. „Одинокий ратунок до бачує Ботлер у тім, щоби мешканці Ньо Йорку вигнали теперішній „генг“ з офісів, а заступили його другим.

Інші бесідники скидали вину за бандитизм на прогібіцію, вважаючи її жерелом усього лиха.

Поліційний комішенер Мулруні борючись поліцію й заявив, що генгстери виповили поліції війну і та вина тепер розгрівається й буде безпощадна й кровова. Мулруні нариває теж на прогібіцію як причину небезпачи в історії зросту бандитизму.

Віче ухвалило резолюцію, в якій напівтатувану міську управу за недбалість в боротьбі з генгстерством. Умововано теж президенти віча до покінчення ріжних визначних громадян до Громадянського Комітету, котрий має складатися з 70 членів і подбати про те, щоби була переведена боротьба з бандитизмом.

ВІТНИ ПОЛІСМЕНІВ ПОХОВАНО ЗА ВЕЛИКИМИ ПОЧЕСТЯМИ.

НЬО ЙОРК. — Едвард Чорчіла й Волтера Веба, двох полісменів, котрі гнали за бандитами і підчас перестрілки зістали вбитими, поховано за найвищими почестями. Оставшим вдовам виплачено з міської каси відразу по \$3,000, себто однорічну платню їх чоловіків.

УПАВ ЖЕРТВОЮ СВОЄЇ ПІМСТІ.

НЬО ЙОРК. — Поліція прийшла до переконання, що з вилучених двох хлопців, котрих приставили минулої неділі бандити до стіни в складі дерева у Брукліні й розстріляли, один з них, себто Мурей Леонард, був ватажком тих, що розстрілювали.

Леонард зістав пострілений тому, що дав зазорно знак до стрільняни. Заки він відхилився від тих жертв, котрі приставили до стіни для розстрілу, кулі захопили й його й смертельно ранили. Тепер він опинився в руках поліції разом зі своїм товаришем, котрого розстрілював, а не добив.

ВИНАХІД ДЛЯ ДОБУВАННЯ МОРСЬКИХ СКАРБІВ.

НЬО ЙОРК. — „Ньо Йорк Івнінг Джорнал“ подає модель величезної машини зі сталі й скла, яку можна спускати на сотки стій в морські глибини разом з нурчем, котрий може спокійно в середині цієї машини працювати цілими годинами.

Цей винахід є ділом Омеляна Кулика з Ньо Йорку. Ним заинтересувалися деякі ньюйорські Українці й хочуть братися до його здійснення.

Винахід надається для ріжних наукових дослідів, як теж до відшукування затонулих кораблів і тих мільонів, які пішли з кораблями на морське дно. Винахід, якщо покажеться практичним, може принести великі прислуги при ратуванні затонувших субмарин.

\$25,000,000 ДЛЯ БЕЗРОПНОСТІ.

ОБАНІ. — Говорюч Рузвельт поставити у легіслатури домагаючи призначення \$25,000,000 на допомогу безробітним. Витаток цей мав би бути покритий податками на цигаретку й косметики.

БАНКІРИ ДОПОМОЖУТ АНГЛІ.

НЬО ЙОРК. — Ньюйорські банкіри повітали коаліційне британське правительство заявою, що мають до нього повне довіра та готові в кожній хвили допомогти Англії фінансово.

ВИТАЮТЬ ЛІТУНІВ З ІСТАНБУЛУ.

НЬО ЙОРК. — Місто справдію велику овацію американським летунам Роселеві Бордманові й Джерасі Поландо, котрі перелетіли літаком з Ньо Йорку до Істанбулу, а тепер вернулись назад до Америки.

ХОЧЕ ЗАДЕРЖАТИ ПРОГІБІОНИ.

НЬО ЙОРК. — Д-р Ернст Джеймс, пастор, прибувши до Ньо Йорку з Лондону, радить Американцям даліше придержуватися прогібіції й не йти слідом за Англією, яка видає в однім році більше на напикти ніж на релігійні місії на протязі 100 літ.

БУХАРА ХОЧЕ ВІДІЛІТИСЯ ВІД СОВІТСЬКОГО РОСІЇ.

Вістка про повстання Басмачів твердить, що це повстання є лише початком війни, яка ведеться на російсько-афганській границі. 600 Басмачів Ісрагіма-бека, який на основі соціальних вісток мав бути полонений, а його відділ розбитий, де лише розвідка стежа. Повстання Басмачів організовані емірами буюшого бухарського іміру, що втік свого часу до Кабулу. Зпочатку дадо світське правительство Бухари певну автономію, але згодом її прикроло. Серед свободолюбного населення прокинулося велике невдоволення, особливо через протирічливу кампанію большевників.

ЗГОРІЛА ІСТОРІЧНА БОЛГАРСЬКА ЦЕРКВА.

З Софії доносять, що там згоріла католицька церква св. Людовика філіппінської. Церква в старім історичним пам'ятником з великим числом місцевих реалій. Під церквою знаходиться також гробниця принцеси Марії Людовик, матері теперішнього короля Болгарії. З цієї будови осталися лише чотири стіни і гробниця принцеси Людовик.

ВЧЕНА АНГЛІКА ЗАПИСАЛА СВОЇ ОЧІ ДЛЯ НАУКИ.

Для науки записала свої власні очі вчена Англіка, панна Флоренс Бюкенан у Лондоні. Вона хворувала на очі і остаточно зосімала, а вмираючи, казала написати в завіщанню, що хоче, щоби її очі вивчали як найкраще було можливо по її смерті і поробили над ними наукові дослідження. На що посмертну екзамінацію очей і на оголошення виставу вона записала \$1,250.

ДУШОГОВСТВО В КАНАДІ.

Коли Йосиф Болз прийшов в нестачу вечер, 26 липня, до мого на фармі в Північній Ривер, Ман., знайшов на підлозі в кулі свою матір без життя. Хтось повів її до смерті. Молодий Болз зараз побіг до містока, щоби повідомити поліцію. Поліція відразу зачала пошукування за чоловіком убитої жінки, котрий десь зник. По цілощичній пошукуванню знайдено Андрія Болза, Йосифового батька й арештовано його як підозрілого.

ДОЛЯ ПРОФЕСОРА БУЗЬКА.

З Києва часили за кордон вісті про трагічну долю професора Петра Бузька, автора „Нарису історії української мови“ й багатьох інших праць, поміщених в записках і збірниках історично-філологічного відділу Академії Наук. Бузьку був арештований і щоби уникнути фізичних та моральних мук, які бувають після арешту, наложив на себе руку. Півліва рука була надрізана. Також попарений перебуває тепер у шпиталі.

НОВИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС С. ЖУКА.

Прокуратура при окружнім суді в Рівніи винтовала шість обвинувачів, обвинувачених проти Семіа Жука, заступника голови української соц. радикальної партії. Обвинувачує його за промови в шістьох волинських селах. Розправа відбувається перед відвізною сесією в Крем'янці. Боронитиме адвокат Степан Шухевич.

ВИРІШЕННЯ ГРАНИЧНОГО СПОРУ МІЖ ПОЛЬЩОЮ І ЛИТВОЮ.

Граничний спір між Польщею і Литвою на відтинку озера Дукити, свенського повіту, вирішено на спільній конференції представників обох держав, яка відбулася це 20. липня п. р. в Сутувях.

Конференція згідно з засадою проекту делімаційних праць з 1923. р. доручила точне визначення граничної лінії командантам польських і литовських відділів цього спільного відтинку.

В останніх днях означено на конференції граничну лінію так, що вона переходить через середину озера Дукити.

ЯК КИТАЙЦІ БОРЮТЬСЯ З СОВІТСЬКИМ ДОМПІНГОМ.

Большевики стали заливати не лише Європу, але й Азію дешевими товарами. Передаючи купувати велику кількість різних товарів у Манчжурію. Китайські купці зрозуміли, чого хочуть большевики, і закупили все, що большевики продавали. А тепер китайці починають ці товари тайком до Росії й збувають їх там за нормальні ціни та заробляють притім гарний прибуток.

В СПРАВИ ОГОЛОШЕНІ ФІТОГРАФІЇ ЧЛЕНІВ І ВІДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗУ НА РІК 1932.

Календар У. Н. Союзу, який розподіляється у багатьох тисячах примірників, є найціннішим середником до оголошення між американськими Українцями. Хто має який бізнес, а зазекать йому на тім, аби про нього знали як найбільше людей, повинен дати свої оголошення до календаря У. Н. Союзу. Ціна є велимй приступна, зазвичай, що накладає буде вартості 20,000 примірників. Ціна з боку, 34 ка ціна, коштує \$10.00; половина \$15.00; чверть \$3.00; осьма част \$5.00; перша й остання сторона в часті \$10.00. Хто хоче, щоб його бізнес був в своїм оголошенні поміщений також у фотографію, то свою чи свого бізнесу, мусить прислати з нею готову до друку фотографію; коли не, то пошесте кошту виготовлення кожної копії з фотографії, то значить, що його оголошення буде стільки дорожче коштувати, скільки вартість копії виготовлення з фотографії друкарської копії.

Текст оголошення мусить знаходитися в редакції по дель 30 серпня 6. р. Трош за оголошення належить послиати річовичено. Оголошення на кредит безуспішно не будуть друкуватися.

Фотографії Братів і Товаришів. Відділи У. Н. Союзу, а також кружки спіншівки і театральні, школи, банкі, які є при відділах У. Н. Союзу (колі який кружок, співацьке товариство і т. п. не є при відділах У. Н. Союзу, таких після ухвали не будуть поміщувати у календарі), хотіли, аби їх фотографії були поміщені в календарі на 1932 рік, зовсім їх прислати на адресу „СВОБОДА“ найпізніше по дель 30 серпня 6. р. Рівночасно просить прислати з фотографією чек або номер-ордер, який сенима на ім'я „СВОБОДА“ на суму \$10.00. Ці гроші ухвалити на покриття кошту виготовлення з фотографії друкарської копії. Місце в календарі безплатно.

Всі фотографії мусить бути добре оповні.

Всі листівка належить адресувати:

„СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., 250 P. O. BOX 348,
JERSEY CITY, N. J.

ПОЛІЖ ПРОДАВ ЖІНКУ СВОМУ ПРИЯТЕЛЮ.

Суддя Ваґар А. Джонас у Шіпаго мав незвичайну справу себто Анна Лось, 23-літня жінка, мати двох дітей, яка пішла літ тому прибула з Польщі, предложила судді документ і просила, щоби він допустив до виконання його. Документ звучав: „Пан Ян Лось годиться продати свою жінку панови Стефанові Лявіновичеві. (Підписано) Ян Лось“. А під підписом була дитинка: „Заплатчено \$25“.

Коли суддя спитав Лось у Лявіновича, що цей документ має значити, то вийшло, що Лявінович не купив Лосевої жінки, а навпаки: Лось заплатила Лявіновичеві сто доларів, щоби Лявінович забрав собі від нього його жінку. Сума 25 доларів була задатком. Таким роз'ясненням справи суддя не був доволенний і оба, Лось та Лявінович, зачали тепер відсуджувати по 100 доларів гривні, які не могли заплатити.

БОРЮТЬСЯ ЗА ДРОВА.

В лісах під Жирардовим прибуло до кривавої сутички між населенням і лісовою охороною. Двохсоті кількох людей пішли з сокирами до ліса і почали рубати дрова. Прибули гаєви і пробували зупинити людей. У відповідь почали падаати стріли. Гаєви розпочали також палубу і почали правильний збройний бій. Обі сторони острилювали себе довгий час зпоза дерев. Пять осіб улапо тижко ранили, а дві, легко поранені, втікли. Поліція веде слідство.

В ТРУМНІ ЗАКВІВ ДО АМЕРИКИ.

Югославини Милан Радманович хотів кошту дістатися до Америки. А щоб оминути ріжні паспортні труднощі, ввав на добрий помысл. Він заплатив одному знайомому, який їхав до Америки, 75 доларів, а цей згодився перевезти його в тремні до Америки. Ті американські митні власті вважали на слід цього обману. Вони вилучили живого „трупа“ з тремні і всадили до арешту. Висловці мають його відослати назад до Югославії.

ВОСКРЕСІШНІЙ ЧОЛОВІК УТРАТИВ ЖІНКУ.

Коли чоловік жє, а його жінка відіме жєб з ішим чоловіком, то жінка допускається за злочин, за який має бути покарана. З таким знамням права Василь Герман заплатив до суду в Гемінтон, Ант., свою жінку Параску, яка ще за його життя, а саме 22 листопада 1930 знайшла собі нового чоловіка, А. Чубу, і звязла з ним шлюб. Коли одначе 30-го липня пришло до розправу, то суддя не поспішив покарати Параску. Герман признався, що оженився на Параскою в 1913 р., а лишав її з митрим дитями в 1921 р. і від того часу жє жє у Порт Веллер, Порт Колборн та Велленд і не признався до неї, а тим більше не давав їй грошей на удержання дітей. Витатк другий чоловік його жінки, Чуба, признався, що його поінформовано, що Герман був убитий в п'яний стані при роботі вліт літ тому. Суддя відкинув дозвє Василь Герман, а його жінку Анну Лось не кинав до нестачування, не бравши переконання, що вона стала до другого шлюбу в чужім переконанню, що її перший чоловік помер.

УРЯД ПАРТІЇ ПРАЦІ ВПВ

МЕК ДОНАЛД ОРГАНІЗУЄ КОАЛІЦІЙНИЙ КАБІНЕТ.

ЛОНДОН. — У понеділок, 24 серпня, в 5 годині зполудня, Рамзі Мек Доналд нестерав бути соціалістичним прем'єром Англії. В той час король прийняв дмійсє Мек Доналда як прем'єра кабінету міністрів з боку партії праці, а зараз потім доручив йому зорганізувати новий кабінет, коаліційний, себто зложений з представників усіх англійських партій. Мек Доналд прийняв свою нову відповідальність, цілуючи традиційним звичаєм короля в руку.

Новий кабінет буде складатися з тих міністрів з партії праці, що піддержують теперішню політику Мек Доналда. З них найважливішою особою є Сноуден, міністер скарбу. На місце уступивших міністрів з партії праці, між котрими найважливішою особою є міністер заграничних справ Гендерсон, придуть представники ліберальної й консервативної партії. Між міністрами буде певно самий провідник консервативів, Болдвін. Якщо не був перешкоджений лихим здоров'ям, то між ними був би й провідник лібералів, Ллойд Джордж. Болдвін стане провідником урядової групи в парламенті.

ТРУДНОШІ КОРОТКОГО ПАРЛАМЕНТУ.

Цей парламент має бути скликаний 8 вересня. Буде він мати передовсім до вирішення фінансові справи, через які розбилися партії праці. Проти фінансових реформ, які складають велику частину оцінки діяльності партії праці. Не бране теж опозиції зпоміж консервативів, з котрих країни хочуть рішучо політики високих мит. Знайдуться може й опозиціоніст серед лібералів.

Мимо цього уряд сподівається переперти свої реформи, котрих плян уже на викінченню та буде предлоджений парламентові до ухвалення зараз у перші дні по отворенню сесії.

СКОРЕ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПАРЛАМЕНТУ І НОВІ ВИБОРИ.

Та й не не буде ще головна криза англійської політики. Ця прийдє аж підчас слідуючих виборів до парламенту, по його розв'язанню. Це розв'язання має настати як найскорше, себто зараз по подагодженні нетерпеливих провокацій справ.

Таку умову для своєї участі в коаліційнім кабінеті поставив провідник консервативів Болдвін, і Мек Доналд на це виразно згодився, хоч він може припускати, що слідуючі вибори правдоподібно розіють партію праці зовсім та зметуть Мек Доналда з політичного оводу.

ВРАЖІННЯ КРИЗИ ЗА ГРАНИЦЮ.

Німеччина й Франція пильно слідять за англійською кризою. Оба краї бачуть у переломі в Англії ситуацію, подібну до своєї. Назагал, Німеччина за непокоєння англійською кризою, а Франція з неї вдоволенна.

ПОЛЬЩА ВДОВОЛЕНА З РОСІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКОЮ УГОДОЮ.

ВАРШАВА. — З огляду на назрівання угоди між Росією та Францією як французьких та московських газети ждали цікаво, що скаже на цю угоду Польща, котра ця угода може безпосередно доторкати. Французи бояться, що Польща може взяти російські накладання з Францією за потягнення проти Польщі.

Одначе тепер „Газета Польська“, півурядовий часопис, пише в передовиці, що Польща дуже вдоволенна з переговорів між Росією й Францією. Газета каже, що Франція повідомляла Польщу про кожний крок у переговорах з Росією та що Франція не зробила ні одного потягнення, яке польський уряд мав би назвати шкідливим для польських інтересів.

„Газета Польська“ вважає угоду між большевиками та Францією за дуже корисну справу для Польщі. Мовляв, тепер росія в Польщі будуть мати до себе більше довіру, ніж мали, та будуть могли співпрацювати на міжнароднім полі.

ЛИТВА ЗРИВАЄ ЗНОСИНИ З ВАТИКАНОМ.

ЛОНДОН. — Литва й Ватикан зривали дипломатичні зносини. Причиною зривання було те, що польський нунцій у Литві, як каже литовський уряд, накладал на опозицію проти теперішнього литовського уряду.

ПОВІНЬ У КИТАЮ.

ГАНКОВ. — В околицях, навішених видливом ріки Янгтє, панує страшна нужда. В одній околиці на двох горах, облитих доволка збірними водами, сидять 400,000 Китайців без даху над головою, з того лише поживаю, яку їм доставляють милосердні вставини. Дотого умовини погоди кажуть ждати тайфуна.

